

מבחן היסטוריה - התנועות האידיאולוגיות המודרניות

- ענה בהרחבה והסתמך על עובדות היסטוריות.
- שים לב למילות ההוראה והשאלה.
- שים לב לבחירה בכל פרק.
- הגש את השאלון עם דף התשובות.
- נבחן מותאם - עונה על 5 שאלות מהמבחן כולו.
- שמור על טוהר הבחינה.
- **בהצלחה!**

פרק ראשון – ליברליזם

ענה על שתיים מהשאלות 1-4. (40 נקודות)

1. הצג את שתי הנחות היסוד של המחשבה הליברלית "עיקרון ריבונות היחיד על עצמו" ו "עיקרון ההיזק".
2. הסבר כיצד "עיקרון ריבונות היחיד על עצמו" בא לידי ביטוי ב"ליברליזם הפוליטי" או ב"ליברליזם החברתי-כלכלי".
3. הסבר כיצד "הרסטורציה" מהווה ניגוד לליברליזם הפוליטי.
4. הסבר אילו ערכים של הליברליזם נפגעו באחד מהאירועים הבאים:
  - א. ביחס אל השחורים בארה"ב במאות 18-19.
  - ב. ביחס אל הנשים במאות 18-19.
  - ג. ביחס האירופים לילידי הקולוניות במאה 18.

פרק שני – סוציאליזם

ענה על אחת מהשאלות 5-6. (20 נקודות)

5. לפניך קטע מתוך המניפסט הקומוניסטי של מרקס ואנגלס (1848), קרא אותו בעיון וענה על השאלות:

"הקומוניסטים מכריזים בגלוי שאין להשיג את מטרותיהם אלא על ידי ניתוח כל סדרי החברה הקיימים בכוח הזרוע. ירעדו נא המעמדות השליטים מפני מהפכה קומוניסטית. אין לפרולטריון מה להפסיד מלבד כבליו, יש לו עולם ומלואו להרוית. פועלי כל העולם – התאחדו!"

  - א. מהם סדרי החברה אותם רוצים הקומוניסטים לנפץ? מיהם המעמדות השליטים נגדם יוצא המניפסט?
  - ב. כיצד לשיטת מרקס ואנגלס אמור הקומוניזם לפתור את הבעיות החברתיות-כלכליות?

6. לפניך דברים אותם כתב איבן דרבין בשבח הסוציאל-דמוקרטיה. קרא אותם בעיון

וענה על השאלות:

"הגשמת אידיאלים דמוקרטיים מהווה בחלקה כבר משהו מהגשמת סוציאליזם. בגידה בערכים דמוקרטיים היא בגידה בערכים סוציאליסטיים. הדמוקרטיה אינה קישוט לסוציאליזם, אלא מקור לכל תקוותיו. כי אם המלחמה בכוח הזרוע היא השיטה, הרי שעלינו לדחות עד לאין סוף את תוחלת הצדק. טרור ומעשי אכזריות ישלטו בכול ונהיה נידונים להתהלך תמיד בצלו של הפחד. בתורת יחידים יכול שנהיה בשורותיה של הקבוצה המנצחת במאבק, או שנהיה בין המובסים. כך או אחרת, בניצחון או בתבוסה, נחיה בפחד בשל הדם אשר נשפך. המנצחים יחיו בפחד מפני הנדכאים, והמנוצחים יחיו באימה מפני המנצחים, וכל הלוחמים יישאו בלבם את אשמת ההרס".

א. כתוב בלשונך נימוק אחד של איבן נגד המהפכות האלימה של הפרולטריון.

ב. כיצד לדעת הסוציאל-דמוקרטים אמור המשטר הדמוקרטי להבטיח את זכויות

ותנאי העובדים?

פרק שלישי – לאומיות

ענה על שתיים מהשאלות 7-10. (40 נקודות)

7. הסבר את ההבדל בין לאומיות אתנית-היסטורית ללאומיות ליברלית-אזרחית.
8. מהו הרעיון המרכזי של זרם הרומנטיקה? כיצד הוא תרם להתפתחות הלאומיות האתנית-היסטורית?
9. הסבר באמצעות דוגמה כיצד השפיעה הלאומיות על מאבק העמים לאיחוד, במסגרת מדינית אחת במהלך המאה 19.
10. הסבר כיצד הליברליזם בא לידי ביטוי ב"הסכם המיעוטים" שנחתם לאחר מלה"ע הראשונה (1919).

בהצלחה!